

VERKIEZINGSPROGRAMMA WATER NATUURLIJK RIJN EN IJSSEL 2023-2027



ONZE DRIE SPEERPUNTEN



Water Natuurlijk is de landelijke waterschapspartij die zich inzet voor natuur, landschap en recreatie. Samen werken we aan een betere leefomgeving voor mens en dier door te focussen op schoon, veilig, gezond en betaalbaar water.

Hier vindt u een kort programma voor Water Natuurlijk Rijn en IJssel 2023-2027. In het [Landelijk programma](#) van Water Natuurlijk is veel uitgebreidere informatie te vinden, inclusief detailuitwerkingen.

Onze keuzes, voorstellen en besluiten over de inrichting van het watersysteem toetsen we aan de volgende drie lange termijn uitgangspunten die bijdragen aan een leefbare wereld:

1. **Drinkbare rivieren:** Water Natuurlijk streeft naar drinkbare rivieren en beken
2. **Natuurlijk veerkrachtig buitengebied:** Water Natuurlijk staat voor een goede bodemstructuur en gezond bodemleven; dat helpt om verdroging of overlast door hevige buien voorkomen en zorgt voor biodiversiteit.
3. **Natuurlijke (ingerichte) stad:** Water Natuurlijk wil blauw en groen verbinden in de stad.

1. DRINKBARE RIVIEREN



Waterschap Rijn en IJssel telt 3.500 kilometer aan rivieren, beken en kanalen. Water Natuurlijk streeft naar drinkbaar rivierwater.

Zoals Li An Phoa (oprichter van Drinkable Rivers) zegt:

Drinkbare rivieren zijn een indicator van gezond leven. Wanneer we uit onze rivieren kunnen drinken, betekent dit dat een heel ecosysteem gezond en in balans is.

Rivieren kunnen alleen drinkbaar zijn als alle acties en relaties in een heel stroomgebied bijdragen.

Stap voor stap, ieder voor zich en gemeenschappelijk, is een wereld met drinkbare rivieren mogelijk geleid door de volgende, simpele vraag: Draagt dit gedrag, deze maatregel of deze innovatie bij aan drinkbare rivieren?

Water is de drager van het leven en daaraan willen en moeten we bijdragen. Het gaat om **chemisch goede waterkwaliteit en om ecologisch goed**. We maken ons er hard voor om de Europese waterkwaliteitsdoelen, zoals gesteld in de Kaderrichtlijn Water ([KRW](#)), te halen.

Bij de drinkbare rivieren in ons gebied kunt u denken aan Rijn, IJssel, Berkel, Baakse Beek, Buurse Beek/Schipbeek en Oude IJssel. Veelal zijn deze watergangen met elkaar verbonden. Om de **kwaliteit** van een rivier te herstellen, moeten alle beken, kanalen en sloten die erop uitmonden meedoen. Wij geloven dat elke individu bij kan dragen aan het geheel en het **welzijn** van de rivier, bijvoorbeeld door hemelwater op te vangen. Zelf willen we het vergezicht van een drinkbare Rijn en IJssel in alle projecten verankeren door telkens de vraag te stellen: in hoeverre draagt een ingreep of plan bij aan een drinkbaar rivierwater?



2. NATUURLIJK VEERKRACHTIG BUITENGEBIED



Door aandacht te geven aan de natuurlijke werking van het buitengebied kan de **sponswerking** van het gebied herstellen. Een goede bodemstructuur kan beter water vasthouden in het gebied zelf en verdroging of last van hevige hoosbuien voorkomen.

Een gezond bodemleven versterkt de **biodiversiteit**. Bovendien spoelen er minder mineralen af en uit naar het water. De natuur en haar ecosystemen zelf zijn daarbij leidend en helpen ons. Soms moeten we als mensen juist minder doen en zorgen dat de natuur en het ecosysteem in staat worden gesteld hun werk te doen.

Wij hebben het bewust over buitengebied, het gaat om meer dan het landelijk agrarisch gebied. Juist ook natuur, bossen, hagen bomenranden et cetera dragen bij aan dat ecosysteem en de sponswerking van de bodem.

Voedselproductie kan alleen duurzaam worden, als het gericht is op het inspelen op een lokaal **gezond ecosysteem en gezonde bodem**. Wij willen inspireren door de “oude” duurzame voedselproductie te verbinden aan moderne inzichten om het voor de toekomst beter te maken.



3. NATUURLIJK INGERICHTE STAD



Een natuurlijke (ingerichte) stad is voor ons een plek waar aandacht is voor water en voor waterbewustzijn. Waar je om geeft, zorg je voor. Naast de ecologische essentiële waarde van water, willen we de komende jaren ook aandacht besteden aan de cultuurhistorische waarde. De klimaatverandering zet ons voor grote uitdagingen en wij geloven dat we samen hard moeten werken om een crisis voor te blijven. Als waterbeheerders arm in arm met inwoners, bedrijven, gemeentes en organisaties.

Water is voor ons het leidende principe voor de inrichting van de stad. Wij willen **blauw en groen verbinden** in de natuurlijke stad. Samen met groen zorgt het blauw voor een prettig en veilige leefomgeving. Het helpt de temperatuur in de stad te reguleren en voorkomt zo hittestress. En het helpt bij het beheersen van te veel en tekort aan water.

Water biedt naast welzijn ook **recreatie**, zoals speelplekken, en educatie met tal van stroompjes en overlopen. Toegankelijkheid is hierbij cruciaal. Water Natuurlijk zet zich er daarom voor in om dijken, oevers en paden toegankelijk te maken en te houden voor onze bewoners.

Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten **water en bodem leidend** zijn. Het waterschap moet de gemeentes bewegen geen bouwplannen te maken voor gebieden die risico's lopen op overstroming bij hevige buien. En samen met de gemeente willen we werken aan bewustwording en handelingsperspectief voor bewoners bij droogte en wateroverlast.

Bij nieuwbouw agenderen wij aandacht voor water-neutrale woningen. Zo kan regenwater direct worden gebruikt in plaats van af te stromen in het riool. En om water beter te kunnen **hergebruiken** is het belangrijk de zuivering van afvalwater te blijven verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan het verwijderen van medicijnresten.



WAT EN HOE WILLEN WE ZIJN?



Werken met deze drie uitgangspunten vergt **lef** en **betrokkenheid**. Niet alleen alle collega's van waterschap Rijn en IJssel zullen dat moeten tonen en uitdragen. We willen het **samen** met de omgeving doen. Dat betekent dat het waterschap **transparant** en **toegankelijk** is. Dit doen we door geplande werkzaamheden te delen en bij het maken van plannen in dialoog te blijven met bewoners en bedrijven. Een middel kan daarbij een **burgerberaad** en **burgerparticipatie** zijn. Bij de uitvoering en het onderhoud kan de Markeaanpak een rol spelen en zo bijdragen aan maatschappelijke betrokkenheid en saamhorigheid.

Antoinet Looman, huidig heemraad en lijsttrekker:

Water raakt ons allemaal. Hoe mooi is het dan als bewoners zelf verantwoordelijkheid dragen voor een stuk waterbeheer in hun eigen achtertuin. Marke Mallum en Marke Lochem zetten zich met vrijwilligers in voor het onderhoud van de watergang en een stuk oever. Die zijn bij hen in beheer gegeven door het waterschap. Door deze samenwerking worden vaak ook andere maatschappelijke doelen maximaal meegenomen.



De plannen die wij hebben en doelen die wij nastreven kosten uiteraard geld. Misschien zelfs op korte termijn wat meer dan een waterschap dat zich beperkt tot de minimale taakopvatting, te besteden heeft. Maar als we **nu de zaken oppakken** die bijdragen aan betere, veilige, drinkbare rivieren, een natuurlijk en veerkrachtig buitengebied en een natuurlijk ingericht stad zijn de kosten op termijn en voor onze kinderen lager. Te weinig doen en later moeten “repareren” zorgt op alle fronten voor grotere problemen.

ONZE SUCCESSEN



Wij zijn trots op wat we hebben bereikt bij waterschap Rijn en IJssel, zoals:

- Het '**Beleidsplan Waterbeheerprogramma 2022-2027**' beschrijft de doelen en benodigde acties voor de komende zes jaar in de Achterhoek en de Liemers/Veluwe. Naast het uitvoeren van kerntaken zijn het aanpassen van de leefomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering en waterveiligheid de grootste prioriteiten. Daarom staan **circulaire economie en energietransitie** hoog op de agenda. Deze opgaven zijn onlosmakelijk verbonden waardoor we meer dan voorheen samenwerken en onze maatschappelijke rol pakken.
- **Maaibeleid**
Het onderhoud van 3.500 kilometer aan watergangen wordt vanaf 2022 anders uitgevoerd. Er wordt voortaan, naast het afvoeren van water, meer rekening gehouden met **natuurontwikkeling** en het verbeteren van de **biodiversiteit**.
- Met het programma '**Elke druppel de grond in**' wordt zoveel mogelijk water vastgehouden om minder kwetsbaar te zijn in droge tijden. Sinds 2018 werken we van onderaf '**bottom-up met mensen uit het gebied**', bijvoorbeeld door het verondiepen van watergangen en het plaatsen van duikers.
- **Energietransitie**
Fossiele energiebronnen raken op en CO2-uitstoot versnelt de klimaatverandering. Waterschap Rijn en IJssel wil in 2025 energieneutraal zijn en zet daarom in op **energiebesparing en duurzame energieopwekking** in samenwerking met onze omgeving. Dat betekent dat alle energie, door het waterschap verbruikt, wordt opgewekt met een mix van zon, biogas en wind.



NU SAMEN WERKEN AAN MEER BIODIVERSITEIT. NATUURLIJK.



Stem 15 maart Water Natuurlijk